

Lntrtr

Լաշինի Միջանցքի Հարցով ՀՀ Անվտանգութեան Խորհուրդը Արտահերթ Նիստ Գումարած է

Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորութեամբ տեղի ունեցած ԵԱՀԿ-ի Առաջնագործութեան Խորհուրդի արտահերթ նիստը

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի գլխաւորութեամբ տեղի ունեցած է Անվտանգութեան Խորհուրդի արտահերթ նիստ:

Հստ Հայաստանի կառավա-
րութեան՝ քննարկուած են տարա-
ծաշրջանին մէջ տեղի ունեցող
զարգացումները, մասնաւորապէս,
Լաշինի միջանցքին մէջ ստեղծ-
ուած իրավիճակը:

Բայց ԱԽ անդամներէն, նիստին մասնակցած են նաև նախագահ Վահագն Խաչատուրեանը, Ազգային ժողովի նախագահ Ալէն Սիմոնեանը, վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Արայիկ Ցարութիւնեանը, ԱԺ «Քաղաքացիա-

կան Պայմանագիր» խմբակցութեան
դեկավար Հայկ Կոնջորեանը:
Այլ մանրամասներ չեն հա-
դորդուած:

Արցախի Անվտանգութեան
Խորհուրդը եւս նիստ հրաւիրած է:
Ընդգծուած է, որ փակելով մի-
ջանցքը Պաքուն խախտած է եռա-
կողմ յացտարարութեան դրոյթնե-
րը: Անվտանգութեան Խորհուրդը
համապատասխան նամակով որո-
շած է դիմել Արցախի մէջ տեղա-
կայուած ոռու խաղաղապահ զօրա-
կազմի հրամանատարութեան՝
«անընդունելի համարելով միջանց-
քի փակումը, որ պիտի բերէ Արցա-
խի մէջ մարդասիրական աղէտի»:

Փաշինեան Մանրամասնած է, թէ Ինչու Չէ Ստորագրած ՀԱՊԿ Ամփոփիչ Հոչակագիրը

Ազգային ժողով՝ Կառավարութիւնը հարց ու պատասխանի ժամանակ վարչապետ Նիկոլ Փաշին-եան անդրադարձաւ ՀԱՊԿ վեհաժողովին մէջ տեղի ունեցած իրադարձութիւններուն։ «Ես ուզում եմ, որ մէնք յատակ լինենք, ի՞նչ է եղել մեր ակնկալիքը։ Երկու բան, առաջինը՝ ճշգել, թէ Հայաստանի

ընդունում այն սթաթուս քօ-ի,
որը հաստատուած է մեր սահման-
ներում։ Առանց յատակ քաղաքա-
կան գնահատականի ընդունել վե-
րահսկողութեան առաքելութիւն
ՀԱՊԿ-ից այդ տարրածքում կը նշա-
նակի ուղղակի ճշդել եւ համա-
կերպուել սթաթուս քօ-ի հետ»,
ըստ Փաշինեան։

Հստակ անոր՝ Փրակի կողմէրը
յատակ արձանագրեցին միմեանց տա-
րածքային ամբողջականութիւնը. Ալ-
մաթիի հռչակագրին հիման վրայ,
որմէ իշտոյ հնարաւոր եղաւ դիտոր-
դական առաքելութեան գործուղում
չայսատան: «Եթէ մենք դիտորդին
չենք տալիս յատակ ուղղորդում, թէ
որտեղ է սահմանն անցնում, ինքը
գալիս է ի՞նչը դիտարկի: Այսինքն՝
ԵՄ դիտորդներն այսօր գիտեն, որ
կողմերն իրենք ասել են, որ Ալ-
մաթիի հռչակագրով ընդունուած
սահմանները մեր պետական սահ-
մաններն են: Եւ նրանք գիտեն, թէ
ինչի հետ են յարաբերուում: Եթէ
ՀԱՊԿ ձեւաչափով սա չի հաստատ-
ուի, վերահսկողութեան առաքելու-
թիւնը գալիս է ի՞նչը վերահսկո-
ղութիւն անի: Գալիս է արձանագրի
էն, ինչ տեղի է ունեցել, իսկ էն, ինչ
տեղի է ունեցել, արդքան էլ պարզ
չէ, որովհետեւ պարզ չէ, թէ որտե-
ղով է անցնում սահմանը, հետեւա-
բար պարզ չէ, թէ որտեղ է ՀԱՊԿ
պատասխանատուութեան գօտին:
Այս ամէնով արդեօք անվտանգային
մարտահրաւելները քչացել են ՀՀ
շուրջը: Ոչ, չեն քչացել: Արդեօք
աւելացել են: Հնարաւոր է նոյնիսկ
աւելացել են, բայց մեր գնահատա-
կանն այն է, որ այս փաստաթղթերը
եղած ձեւով ընդունելու պարագա-
յում դրանք չեին նուազելու, ընդ-
հակառակը, շարունակելու էին
աճել», յաւելեց Փաշինեան:

**Պրիւքսէլը Պիտի Չերկարաձգէ Հայաստանի Մէջ
Եւրոմիութեան Դիտորդական Առաքելութեան
Մանտարի ժամկէտը. ժողեւի Պորէլ**

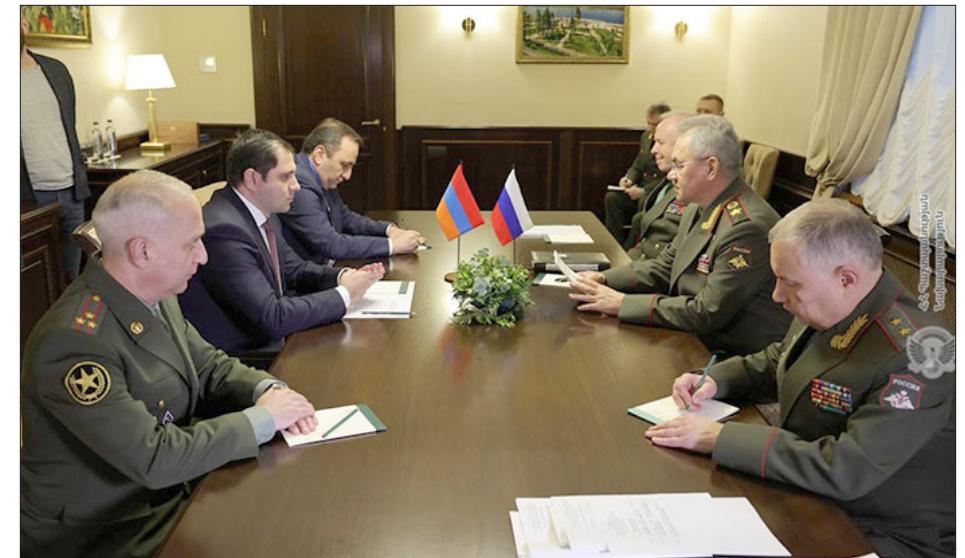
Պրիւքսէլը պիտի չերկարաձ
գէ Հայաստանի մէջ Եւրոպիութեան
դիտորդական առաքելութեան ման-
տաթի ժամկէտը, որ կ'աւարտի
յաջորդ շաբաթ, այս մասին յայ-
տարարած է Եւրոպիութեան դիտա-
նագիտութեան ղեկավար Ժողեկ
Պորէլը՝ նշելով, որ նման որոշուա-
կայացուած է Եւրոպիութեան ան-
դամ երկիրներու արտաքին գոր-
ծերու նախարարներու Պրիւքսէլ
մէջ տեղի ունեցած նիստին:

Պորէլի գնահատմամբ՝ առաջ քելութեան աշխատանքը «արդիւնաւէտ» էր, բայց առաքելութեան ժամկէտը չերկարաձգելու պատճառուներու մասին չխօսեցաւ, միայն նշեց, որ «ե՛ւ Հայաստանի, ե՛ւ Ատրպէջճանի հետ պայմանաւոր ուածութեան համաձայն» առաքելութիւնը իր գործունէութիւնը Դեկտեմբեր 19-ին պէտք է աւարտէ: «Այդուհանդեռձ, Հայաստան

ԵՄ ՊԻՒԱՆԱԳԻՍՈՒԹԵԱՆ
ՂԵԿԱՎԱՐ ԺՈՂԵՎԻ ՊՈՐԵԼ

յաստան պիտի ուղարկուի խումբ
մը, որպէսզի ծրագրէ հնարաւոր
քաղաքացիական առաքելութեան ու-
ղարկումը, եթէ յաջորդ տարի նման
համաձայնութիւն ձեռք բերուի»,
յայտնած է Պորէլ:

Ծոյկու. Հայաստանը Ոտևիոյ Ուազմավարական Գործընկերու է Անդրկովկասի Մէջ

Ոուսիոյ պաշտպանութեան նախարար Սերկէյ Շոյկու Հայաստանի իր պաշտօնակից Սուլրէն Պապիկեանի հետ հանդիպման ընթացքին

Հայաստանը Ռուսիոյ առանցքային ռազմավարական գործընկերն է Անդրկովկասի մէջ, յայտնած է Ռուսիոյ պաշտպանութեան սահմարար Սերկէց Շոլովուն, Մուկուտայի մէջ հայաստանցի պաշտօնակից Սուրբէն Պապիկեանի հետ հանդիսաման ընթագմին:

Հանդիպումը կայացած է
Շանհայի Համազործակցութեան
Կազմակերպութեան եւ ԱՊՀ եր-
կիրներու պաշտպանական գերա-
տեսչութիւններու ղեկավարներու
նիստի ծիրին մէջ:

«Հայաստանը մեր դաշնակիցն է ՀԱՊԿ-ի մէջ եւ առանցքային ռազմավարական գործընկերը Անդրկովկասի մէջ։ Մենք չափագանց շահագրգոռուած ենք տարածաշրջանին մէջ կայտնութեան պահպանման հարցով եւ անոր համար կը գործադրենք բոլոր ջանքերը։ Մենք առանձնայատուկ կարեւորութիւն կու տանք երկկողմանագործակցութեան գարգացման եւ Հայաստանի Զինուած Ուժերուներութը մեծցնելուն ուղղուած

աջակցութեան», յայտնած է Ռուս-իոյ ռազմական գերատեսչութեան ղեկավարը:

Կը հաղորդուի, որ հանդիպածանութեան ընթացքին պաշտպանութեան գերատեսչութիւններու ղեկավար-ները քննարկած են միջազգային եւ տարածաշրջանային անվտանգու-թիւնը, ինչպէս նաև պաշտպանու-թեան եւ անվտանգութեան ոլոր-տին մէջ համագործակցութեան հե-տազայ ամրապնդումը, ստորագ-րած են իրենց գլխաւորած գերա-տեսչութիւններուն միջեւ 2023 թուականի համագործակցութեան

ծրագիրը:
Հայաստանի պաշտպանական
գերատեսչութեան փոխանցմանը՝
ՇէԿ Եւ ԱՊՀ երկիրներու պաշտ-
պանութեան նախարարներուն
համատեղ հանդիպման ընթաց-
քին Սուրէն Պապիկեանը ներ-
կայացուցած է ատրպէջանա-
կան վերջին ռազմական հար-
ձակման հետեւանքով տար-
ծաշրջանին մէջ ստեղծուած
իրադրութիւնը:

Միջանցքը Փակած Են Մարդիկ, Որոնք Կը Ծառայեն Ատրպեյճանի Բանակին Մէջ

Դաւիթ Բաբայեան եւ Արտակ Բեկլարեան Երեւանի մէջ կայացած ասուլիսի ընթացքին

Արցախի մէջ ակնյալու կը
համարեն, որ ատրպէջանցիներու
կողմէ Լաշինի միջանցքը փակելու
քայլը բնապահպանական որեւէ հար-
ցի հետ կապուած չէ. Ատրպէջանի
համար այդ ընդամէնը պատրուակ
է: Արցախի արտաքին գործերու
նախարարի պաշտօնակատար Դա-
ւիթ Բաբայէան ընդգծեց, որ բնա-
պահպանական կեղծ հիմնաւորում-
ներով Լաշինի միջանցքը փակած
են մարդիկ, որոնք կը ծառայեն
Ատրպէջանի բանակին մէջ, յա-
տուկ ծառայութիւններում մէջ:
Բաբայէանի խօսքով՝ այդ ամէնը
բեմադրութիւն է, եւ վաղը պիտի
ուղարկեն հեծանուրդներ, միւս
օրը՝ այլ արուեստագէտները: «Եթէ
իրենք ինչ-որ բնապահպանական
խնդիրներ ունեն, ազդակ՝ ու վար-
ւում: Մենք էլ իրենց բնապահպա-
նական շատ հարցեր ունենք: Բո-
լորդ քաջատեղեակ էք, թէ ինչպի-
սի ֆոսֆորային ուռւմբեր է Ատր-
պէջանն օպտագործել 44-օրեայ պա-
տերազմի ժամանակ: Զեկոցցներ
կան, այդ ամէնն արձանագրուած է:
Եթէ հարց են ուղում քննարկել,
դրան ձեւ կայ, ոչ թէ գալ փակել,
կաթուածահար անել. երեխաներ
կան, որոնք հիւանդ են, անունդ է
պէտք, դեղորայք է պէտք եւ այլն:
Նրանք բապահպանական հարցը ի
հաշիւ ցեղասպանութեան են իրա-

կանացնում: Այդ բնապահպանութեան պատրուակի տակ նրանք վաղն ասելու են, որ պէտք է փակեն Փաշենի հանքը, իսկ սա մեր տնտեսութեան կարեւորագոյն շարժիչներից մէկն է, որը բոլոր բնապահպանական կանոնները պահպանում է», եզրափակեց Բաբաջեան:

Արցախի պետական նախարարի խորհրդական Արտակ Բեկլարեանն ալ ընդգծեց, որ բնապահպանական հարցերը զուտ պատրուակներ են: «Բացի նրանից, որ Գաշենի հանքը միջազգային բոլոր չափանիշները պահպանում է, նաև Գաշենի հանքը շուրջ 20 քիլոմետր հեռաւորութեան վրայ է ատրպէջանական ամենամօտիկ բնակավայրից եւ որեւէ ջրացին միջոցի մօտ չի գտնւում: Հետեւաբար, իրականում նոյնիսկ այս պատրուակը հիմնաւոր չէ: Այնինչ, մենք հիմնաւոր տարբեր խոդիրներ ունենք բարձրաձայնելու, այդ թւում՝ բնապահպանական, ջրացին միջոցների կառավարման տեսանկիւնից, որոնց ատրպէջանական կողմը պէտք է պատասխանի: Մենք շատ լաւ գիտակցում ենք, որ սա ուղղակի պատրուակ է, որեւէ պահայլ պատրուակնը կարող են կիրառուել Ատրպէջանի իշխանութիւնների կողմից», ըստ Բեկլարեան:

Լաշինի Միջանցքը Ցեղասպանութեան

Ծարունակուած էջ 1-էն

պուկահարի կողմից սպաննուեցին՝
թրաքթորի զեկին գտնուելիս: Հետափայում աւելի սուր իրողութիւնների ականատես դարձանք,
երբ Աստրապէցանի զինուած ուժերը
ներխութեցին Լեռնացին Ղարաբաղում ՌԴ խաղաղապահների պատասխանատութեան գոտի, եւ այդ գործընթացը գուգորդուեց ուշադրութեանը արժանի մի քանի իրողութիւններով եւ երեւոյթներով: Մասնաւորապէս, կէսպիշերն անց Աստրապէցանի զինուած ուժերը զիշերացին ժամերին ուժեղ լուսարձակների միջոցով լուսաւորում էին հայկական գիւղերի տները, միացնում իսլամական աղօթքի հրաւէր եւ բարձրախօսներով հայ բնակիչներին կոչ անում, սպառնում լքել իրենց բնակավայրերը: Մենք, իհարկէ, մեծ յարգանք ունենք իսլամական քաղաքակրթութեան եւ կրօնի նկատմամբ, դրա վառ ապացուցն է երեւան քաղաքի կեդրոնում գտնուող Կապոյթ մզկիթը, որը Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութեան շրջանում վերականգնուել է, բայց այլ կերպ,

Քան կրօնական ահաբեկչութիւն իմ
կողմից նկարագրուած իրողու-
թիւնը, ես չեմ կարող գնահատել»,

ընդգծեց վարչապետը:
Նիկոլ Փաշինեան արձանագ-
րեց, որ այդ միջադէպէերը առան-
ձին կամ մեկուսացուած գործողու-
թիւննեու չեն:

Վարչապետը անդրադարձաւ
Աստրպէցանի կողմէ Լաշինի մի-
ջանցքի փակելու միջադէպին՝
ընդգծելով, որ ոմանք կը փորձեն
Լաշինի միջանցքը զուգահեռել
տարածաշրջանին մէջ գոյութիւն
ունեցող այլ հաղորդակցութիւննե-
րու կամ հասրաւոր վերագործարկ-
ուելիք կամ կառուցուելիք հաղոր-
դակցութիւններու հետ:

«Ընդգծեմ, որ Լաչինի մի-
ջանցքը հեղասպանութեան
կանխարգելման միջանցք է, որով-
հետեւ փակել այդ միջանցքը, դա-
դարեցնել այդ միջանցքի գործո-
ղութիւնը, նշանակում է Լեռնային
Ղարաբաղի հայութեան դատապար-
տել ցեղասպանութեան երեք տար-
բեր ուղղութիւններով», նշեց վար-
չանեար:

Հաստ վարչապետին՝ առաջին
սենարը կրնայ ըլլալ հայաթափ-

Ֆրանսան Յաղթեց «Մանկական Ելրոտեսիլ 2022» երգի Մրցոյթին. Դայաստանը 2-րդ էր

«Մանկական Երրոտեսիլ 2022» Երգի միջազգային մրցոյթի յաղթող Լիսանտրոն

«Մանկական Ելրոտեսիլ 2022» երգի միջազգային մրցութին, որ տեղի ունեցաւ Դեկտեմբեր 11-ին Երևանի մէջ՝ Կարեն Դէմիրճեանի անուան մարզահամելրգային համալիրին մէջ, յաղթեց Ֆրանսակի պատուիրակ Լիսանտրօն՝ «Oh Maman» երգով:

Ըստ մըցոյթի քուէարկութեան
կարգին՝ մասնակից երկիրը առ-
ցանց քուէարկութեան միջոցով
կրնար ձայն տալ նաեւ իր պատուի-
րակին։ Քուէարկութիւնը մեկնար-
կած էր Դեկտեմբեր 9-էն jesc. tv

կայքով, ուր հնարաւոր էր դիտել
բոլոր մասնակիցներու ելոյթնե-
րուն նախնական տարբերակները:
Քու էակնութեանու առանձեան

❖**Գուէարկութիւնը աւարտեցաւ**
մըցոյթին օրը՝ ներկայացումէն ան-
ծիջապէս առաջ: Այն վերսկսաւ
մըցոյթի ընթացքին՝ բոլոր ելոյթ-
ներէն իւտոյ: Գուէարկութիւնը տե-
ւեց 15 վայրկեան: Հեռուստապդի-
տողի քուէն վերածուեցաւ միաւոր-
ներու՝ դառնալով մըցոյթի ար-
դիւնքին մէկ մասը, միւս մասը
ձեւարորուեցաւ դատական կազմի
գնահատականի հիման վրայ:

Ծերը Ներկայ Գտնուած Է Հայաստանի Կողմէ
Օսքարին Ներկայացուած «Արշալոյսի
Լուսաբացը» Ֆիլմի Յատուկ Ցուցադրութեան

Օսքարի, Կրեմմիի, Ոսկէ Երկ-
րագունտի մըրցանակակիր, ամերի-
կահայ փոփ-երգչուհի, դերասա-
նուշի, բեմադրիչ եւ երաժշտական
արտադրող Շերը (Շերլին Սարգս-
եան) Դեկտեմբեր 7-ին Լու Անձե-
լիսի IPic Westwood թատրոնին մէջ
ներկայ գտնուած է անիմացիոն-
վաւերագրական՝ «Աւրորացի Լու-
սաբացը» ֆիլմի յատուկ ցուցադ-
րութեան:

Յուղագութեան ներկայա եղած
են նաեւ ֆիլմի բեմադրիչ իննա
Սահակեանն ու ամերիկաբնակ ար-
տադրող էրիք էսրայէլեանը: ՀՀ
ԿԳՄՄ նախարարութեան ֆինան-
սական աջակցութեամբ նկարա-
հանուած «Աւրորայի Լուսաբայը»
անիմացիոն-վաւերագրութիւնը Հա-
յաստան-Գերմանիա-Լիթուանիա
համատեղ արտադրութիւն է: Այն
աջակցութիւն ստացած է նաեւ
եւրոպական ամենամեծ ֆիլմի փոն-
տէն՝ Եւրիմաժ-էն (Հայաստանը՝

որպէս մեծամասնական համար-
տադրող):

Հայաստանէն ամերիկեան ֆիլ-
մի ակադեմիայի «?սքար» 95-րդ
մրցանակաբաշխութեան ներկայաց-
ուած ֆիլմի բեմադրիչն ու սենա-
րիստը Իննա Սահակեանն է, ար-
տադրողներն են Վարդան Ցովհան-
նիսեան, Քրիսթիան Պից, Իւսթէ
Միխայլինայթէ: Ֆիլմը ստեղծ-
ուած է «Զօրեան» հիմնարկի գի-
տական աջակցութեամբ եւ Հայոց
Յեղասպանութեան բանաւոր պատ-
մութեան արխիւրի հիման վրայ:
Ֆիլմը կը ներկացացէ Աւրորա Մար-
տիկանեանի՝ Հայոց Յեղասպանու-
թիւնը վերապրելէ մինչեւ հոլի-
վուտեան աստղ դառնալու ոդիսա-
կանը: Հոլիվուտեան համը ֆիլմին
մէջ վերամարմնաւորելով ինքզինք՝
գեռատի աղջիկը կրկին կը վերապ-
րի ցեղասպանութեան սարսափնե-
րը՝ նպատակ ունենալով աշխարհին
պատմել Հայոց Եղեռնի մասին:

ման սենար, երբ պարզապէս Լեռ-
նալին Ղարաբաղի հայերը հնարա-

ւորութիւն չունին ապրելու իրենց
տուներուն մէջ, իրենց հողին վրայ:

massis Weekly

Volume 42, No. 47

Saturday, December 17, 2022

Pashinyan Warns of Threat of Genocide in Karabakh Which Must Be Urgently Averted

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan accused Azerbaijan of planning genocide in Nagorno-Karabakh and urged Russian peacekeepers to restore its sole transport link with Armenia again blocked on Monday.

"Today we see consistent actions that are making fears that Azerbaijan is really organizing and preparing genocide in Nagorno-Karabakh more and more objective," Pashinyan said at the 4th Global Forum Against the Crime of Genocide Prevention held in Yerevan.

"And in this regard, I must emphasize the provocations that are taking place, in particular, in the Lachin corridor," he said.

In Pashinyan's words, the genocide could take the form of a "physical

destruction" of the Karabakh Armenians or their forced exodus.

The threat and danger of genocide in our region remains a phenomenon that needs urgent prevention, PM Pashinyan said.

Noting that Armenians of Artsakh have recently been alarming about the threat of genocide, the Prime Minister said: "I think that we, all of us, and the international community should take those alarms seriously. It seemed that the tripartite statement signed on November 9, 2020 created the mechanisms to protect the Armenians of Nagorno-Karabakh from potential genocide, but unfortunately, step by step, we have seen and continue to see realities that make the voiced fears

Continued on page 4

Azerbaijan Cuts Off Gas Supply to Karabakh Continues Blockading Lachin Corridor

STEPANAKERT — Azerbaijan has cutoff natural gas supply to Nagorno-Karabakh. The authorities in Stepanakert reported on Tuesday.

"Under such weather conditions, cutting off the supply of blue fuel is a humanitarian and economic terrorism that Azerbaijan consistently carries out against the peaceful population of Nagorno-Karabakh," it said in a statement.

Karabakh Human Rights Defender

Gegham Stepanyan confirmed the information.

"Azerbaijan cut off the gas supply on the whole territory of Nagorno-Karabakh (the Armenia-Nagorno-Karabakh gas pipeline runs through the territory controlled by Azerbaijan), at the same time the people of Artsakh have been in a complete blockade for 32 hours. If this is not a crime, then

Continued on page 3

Karabakh Needs Security Guarantees With UN Mandate for Russian Peacekeepers

PARIS — NKR President Arayik Harutyunyan said late on Wednesday that he is seeking "more fundamental international guarantees" because the five-year mandate of 2,000 Russian peacekeeping troops stationed in Karabakh expires in 2025.

"Today the fate of the Artsakh Armenians is in danger," Harutyunyan told the France 24 TV channel during a visit to Paris.

"Genocide? Ethnic cleansing? There is no difference for us because we would have to leave Artsakh. For us, that is tantamount to dying. We have lived on our land for millennia and we want to continue living there," he said.

Respect for the right to self-determination and recognition of independence are the only effective guarantees for the security of the people of Nagorno-Karabakh, Presi-

dent bHarutyunyan said in the interview.

Davit Babayan, the Karabakh foreign minister accompanying Harutiunian on the trip, clarified that the authorities in Stepanakert want the UN Security Council to give the Russian peacekeepers an indefinite international mandate.

"The best variant is that the UN Security Council ... authorizes the deployment of the Russian peacekeepers in Artsakh not only until 2025 but also for an indefinite period," Babayan told RFE/RL's Armenian Service on Thursday.

During his visit to France, Harutyunyan met with French lawmakers and Paris Mayor Anne Hidalgo.

The Karabakh leader began the trip on Monday five days after

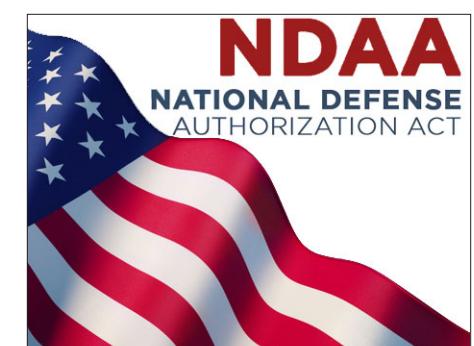
Continued on page 4

Congress Advances Final FY23 NDAA Urging Release of Armenian POWs Held by Azerbaijan

WASHINGTON, DC — As Congress reconvened this week House and Senate negotiators released their final Fiscal Year (FY) 2023 National Defense Authorization Act (NDAA), with the House adopting the must-pass legislation for the 62nd consecutive year. The Armenian Council of America welcomes the inclusion of language in the FY23 NDAA that "condemns violations of the cease-fire agreement between Armenia and Azerbaijan and states that continued detention of prisoners of war in violation of the laws of war and international commitments is unacceptable."

An explanatory statement accompanying the bill text calls the use of force or threat of the use of force "to pursue diplomatic or military objectives" is "completely unacceptable." The statement calls on Azerbaijan to "return all POWs and immediately release all captured civilians."

In light of Azerbaijan's continued military escalation, from launch-

ing the 2020 Nagorno Karabakh (Artsakh) War, to the recent September 2022 offensive on the Republic of Armenia's sovereign territory, and Congress' condemnation of these illegal acts, the Armenian Council of America calls on the Biden Administration to rescind the waiver authority it granted and to fully enforce U.S. sanctions on Azerbaijan as outlined Section 907 of the FREEDOM Support Act. The Armenian Council of America joins Armenian Americans in calling on the

Continued on page 3

Preliminary Investigation Confirms Use of Phosphorus Bomb by Azerbaijan During the War. Artsakh Prosecutor's Office

STEPANAKERT — In order to investigate the circumstances of the aggressive war unleashed against the Republic of Artsakh by Azerbaijan on September 27, 2020, coupled with gross violations of international humanitarian law, a number of criminal cases were initiated by the law enforcement bodies of the Republic of Artsakh, within the scope of which the pre-investigative body confiscated many unexploded shells and remnants of shells, and examinations were appointed.

The Prosecutor's Office of Artsakh informed that, the unexploded rocket found in the administrative area of Martuni city of Artsakh and the samples obtained from it were also submitted for examination. According to the conclusion given as a result of the examination carried out by an independent expert group (the conclusion was received on 07.12.2022) it was proved that it is a phosphorus munition consisting of white phosphorus.

The whole process of detection, neutralization and sampling of munitions was carried out with the participation of specialists, the process was video recorded, the subject of research

and examination materials can be submitted to the research of international experts if necessary.

Thus, according to the results of the expert research, it was confirmed that during the 44-day war in 2020, the armed forces of Azerbaijan directly targeted the civilian settlements with chemical weapons, causing mass destruction and a large number of human losses, suffering and damage (a number of videos testifying to the use of chemical weapons were published during the war and after). In this way, Azerbaijan grossly violated Article 35 of the Geneva Convention (Protocol 1), according to which:

-In any armed conflict, the right of the Parties to the conflict to choose methods or means of warfare is not unlimited.

-It is prohibited to employ weapons, projectiles and material and methods of warfare of a nature to cause superfluous injury or unnecessary suffering.

-It is prohibited to employ methods or means of warfare which are intended, or may be expected, to cause widespread, long-term and severe damage to the natural environment.

Armenian Government Approves a Bill on Establish Foreign Intelligence Service

YEREVAN — The Armenian Government has approved a bill to establish "On Foreign Intelligence Activity and Foreign Intelligence Service".

The 2021-2026 Government Action Plan stipulates the imperative to have a foreign intelligence service. Given the problems in the process of providing information by intelligence agencies during the Artsakh wars of 2016 and 2020, and taking into consideration the need to improve the efficiency and quality of intelligence information, the government believes Armenia has an imperative to have a new quality intelligence and to form its own intelligence school in order to ensure the continuity of intelligence activities and the improvement of the field.

The executive says the establishment of the foreign intelligence service will not only contribute to increasing the functional efficiency of the NSS, enabling it to focus on counter-intelli-

gence and combating terrorism, but will also provide an opportunity to respond more flexibly and adequately to the challenges of the rapidly changing world and region.

The Government's legislative initiative was assessed as urgent and will be submitted to the National Assembly.

Referring to the drafts, Prime Minister Nikol Pashinyan said, "The world is changing dynamically, and the ways and methods of external intelligence are also undergoing very significant changes. It is very important for us to be able to transform and develop our capabilities according to modern conditions and requirements. In that sense, I think one of the important things is that intelligence methods, forms and formulas in the world are developing in a way that is not always directly related to the nature of military service. And we have made a decision in this regard, and it is also mentioned in the transformation strategy of Armenia until 2050."

US Ambassador Lynne Tracy Holds Farewell Meeting with PM Pashinyan, Awarded Armenian Foreign Ministry Medal of Honor

YEREVAN — Prime Minister Nikol Pashinyan received US Ambassador to Armenia Lynne Tracy who is completing her diplomatic mission in Armenia, the PM's Office said.

In his remarks PM Pashinyan highly appreciated the US Ambassador's activities in Armenia and said that during her tenure the Armenian-American relations registered a positive dynamics.

Nikol Pashinyan said that in recent years institutional reforms have been implemented in Armenia, also with the US support, which contribute to the development and strengthening of democracy. He added that the programs being implemented within the Armenian-American strategic dialogue also contribute to the expansion of mutually beneficial ties.

Lynne Tracy thanked the PM and the Armenian government for the close cooperation and stated that the changes that took place in Armenia during her tenure have greatly contributed to the promotion of democracy in the country. In this context she emphasized the

fact of effective reforms in the fight against corruption and in public administration sector.

The sides discussed also a number of other issues relating to the Armenian-American relations.

PM Pashinyan wished Ambassador Tracy new achievements in her future activities.

On December 7, the Foreign Minister of Armenia Ararat Mirzoyan received U.S. Ambassador to Armenia Lynne Tracy, who is completing her diplomatic mission in Armenia.

The interlocutors commended the positive dynamics in the Armenia-U.S. relations, including active political dialogue, the foreign ministry said in a readout.

Minister Mirzoyan thanked Ambassador Tracy for her significant contribution to the development of Armenian-U.S. relations and awarded the Ambassador with the Medal of Honor of the Foreign Ministry of Armenia. Ararat Mirzoyan wished Lynne Tracy success in her future service.

France Wins Junior Eurovision Song Contest Armenia Placed Second

YEREVAN — After 16 fantastic performances from young artists competing in Armenia, 13-year old Lissandro from France was crowned the winner of Junior Eurovision 2022 in a live broadcast from the Karen Demirchyan Sports and Concerts Complex in Yerevan.

Lissandro's song Oh, Maman! earned a grand total of 203 points, which was enough to

finish in first place, with runners-up Armenia and third-placed Georgia scoring 180 and 161 points respectively.

According to Executive Supervisor Martin Österdahl, votes were received from over 170 countries around the world.

This is France's second win, after Valentina's J'Imagine from 2020. Armenia's Nare placed 2nd.

U.S. Sanctions Azerbaijani Government Official ACA Calls for Greater Application of Global Magnitsky Act Sanctions

WASHINGTON, DC – Marking the occasion of International Anti-Corruption Day and International Human Rights Day, on Friday, December 9th, the U.S. Department of State released a new fact sheet on Combating Global Corruption and Human Rights Abuses listing a government official from Azerbaijan “for his involvement in a gross violation of human rights.”

According to the fact sheet, the Department of State has officially designated Kerim Heydar Alimardanov (Alimardanov), an official in the Main Department for Combating Organized Crime within the Azerbaijani Ministry of Internal Affairs, known as the “Bandotdel,” for human rights violations, “namely torture of detainees in 2015 and 2016.”

The Armenian Council of America (ACA) welcomes the announcement of U.S. sanctions on Azerbaijani officials and calls for additional sanctions to be applied to Azerbaijani military and government officials who were involved in the 2020 Second Nagorno Karabakh war launched by Azerbaijan on the peaceful Armenian citizens of the Nagorno Karabakh Republic (Artsakh) and the Republic of Armenia

in which Azerbaijani government officials recruited and transported ISIS terrorist fighters from Syria into Artsakh and Armenia with the Republic of Turkey’s help, conducted illegal executions and body mutilations of Armenian services members, illegally held captive over 200 Armenian services members (nearly 100 of which are still held hostage), and used internationally banned White Phosphorus munitions during its illegal military offensive on Armenia, amongst other war crimes.

This appears to be the first time that Global Magnitsky Act sanctions have been applied to Azerbaijani government officials.

“This is an important first step for the U.S. in delivering justice for those who continue to be harmed by the brutal Aliyev regime in Baku,” stated ACA Board Chairman Sevak Khatchadorian. “In light of the 2020 Second Nagorno Karabakh war and the recent September 2022 attack on Armenia by Azerbaijan, greater application of Global Magnitsky Act sanctions on Azerbaijani military and government officials are warranted.”

Armenia, Turkey Set to Launch Air Cargo Traffic

YEREVAN -- Armenia and Turkey will likely start “very soon” mutual cargo shipments by air in line with an interim agreement reached by them earlier this year, a senior Armenian official said on Friday.

The agreement announced in July followed four rounds of normalization talks held by Turkish and Armenian envoys. The two sides also agreed to open the Turkish-Armenian border to citizens of third countries.

“It is very likely that [the agreement on air cargo traffic] will be implemented very soon,” the Armenian negotiator, Ruben Rubinyan, told RFE/RL’s Armenian Service. He gave no concrete dates.

Citing unnamed diplomatic sources, the Turkish newspaper Hurriyet Daily News reported on Thursday that the cargo shipments between the two neighboring states could start

before the end of this month. It said the partial opening of their border is also on the cards.

Officials from various Armenian and Turkish government agencies met at a border section in early November to discuss preparations for what will likely be modest cross-border traffic.

Turkey has for decades made the full opening of the frontier and the establishment of diplomatic relations with Armenia conditional on an Armenian-Azerbaijani peace deal acceptable to Azerbaijan. Turkish leaders have repeatedly reaffirmed this precondition since the start of the normalization talks with Yerevan in January this year.

Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu said on October 17 that Armenia must also agree to open an extraterritorial land corridor connecting Azerbaijan to its Nakhichevan exclave. Yerevan rejected the demand.

Azerbaijan Cuts Off Gas Supply to Karabakh

Continued from page 1

what,” he tweeted.

The gas cutoff comes amid a continuing standoff between Russian peacekeeping troops and a large group of Azerbaijanis blocking a section of the sole road connecting Karabakh to Armenia.

The “protesters” are demanding that Azerbaijani officials be allowed to inspect two gold and copper mines in Karabakh. Baku claimed last week that mining operations there are “illegal.”

As a result of the blockade, around 1,100 people, including 270 children,

have been left stranded on the highway in freezing winter weather, according to Gegham Stepanyan. About 200 of them spent Monday night in guesthouses in the southern Armenian town of Goris, while others stayed with their vehicles on the road.

Authorities in Nagorno-Karabakh shut down most schools and began rationing fuel on Wednesday as the Armenian-populated territory remained cut off from the outside world for the third consecutive day.

“We don’t know how long this blockade will continue,” Ruben Vardanyan, the Karabakh state minis-

The 23.5 Hrant Dink Site of Memory Has Been Nominated for the 2023 European Museum of the Year Awards!

ISTANBUL -- The 23.5 Hrant Dink Site of Memory, which opened its doors in 2019, has been nominated for the 2023 European Museum of the Year Awards which have been awarded by the European Museum Forum since 1977. The award will be granted in different categories and the winners will be chosen from out of 33 nominees. The EMYA2023 Annual Conference and Awards Ceremony will take place in Barcelona, on 3-6 May 2023.

The 23.5 Hrant Dink Site of Memory takes its name from the article “23.5 April”, written by Hrant Dink and published in Agos on April 23, 1996. The 23.5 Hrant Dink Site of Memory is a space that addresses and highlights the importance of the universal values embraced and championed by Hrant Dink — such as democracy, equality, justice, human rights, and freedoms — as well as building a bridge between memory and hope.

The 23.5 Hrant Dink Site of Memory sheds light on Hrant Dink’s life, his struggle, the story of the Agos Newspaper, the lead-up to his assassi-

nation and the events following his death. The Site also shows snapshots of Turkey’s recent history in the context of minority rights, human rights and democratization.

The 23.5 Hrant Dink Site of Memory, which has been welcoming visitors to its exhibitions, workshops and events since it first opened its doors, is open every day except Monday. Starting from 2022, it is also possible to visit the site from the four corners of the world by taking the virtual tour, available in both Turkish and English.

We would like to thank all our visitors and supporters who have entered through the doors of 23.5, who have been ambassadors of the universal values 23.5 has brought awareness to, who have contributed to 23.5 becoming a site of dialogue, creation, sharing and reflection.

Always aware of the value of remembering, we look forward to solidarity, multiplying and building a future where co-existence, mutual understanding, democracy and peace prevail.

Congress Advances Final FY23 NDAA

Continued from page 1

Biden Administration to send a group of U.S. observers to Armenia and for the Biden Administration to work with the European Union and the United Nations to secure a mandate for a peacekeeping force along the Armenia-Azerbaijan border as well as Artsakh-Azerbaijan border to help prevent another genocide.

The explanatory statement further reiterates that the “report on Azerbaijan” as contained in the FY22 NDAA “is already required” and that “the report was due 180 days after the date of enactment, but the Department of Defense has not yet submitted the report to the relevant congressional committees. The Department must deliver this report as soon as possible.”

In addition to calling out the Re-

ter, said in a video address to the local population. “That is why we are introducing a saving regime for all, including the government.”

Azerbaijan first disrupted the supply of natural gas to Karabakh on March 8, 2022 for 11 days ‘to fix damage to a pipeline’ pumping natural gas from Armenia to Nagorno-

public of Azerbaijan’s illegal activities and gross human rights violations, the annual defense bill indirectly addresses the Republic of Turkey’s persistent violations of the Republic of Greece’s internationally recognized airspace, as both members are members of the North Atlantic Treaty Organization (NATO). The FY23 NDAA “Declares that a NATO ally should not conduct unauthorized territorial overflights of another NATO ally’s airspace.”

“For the second consecutive year, Congress has called on Azerbaijan to release all Armenian POWs and civilians illegally held in captivity in its marquee annual U.S. defense policy bill,” stated ACA Board Chairman Sevak Khatchadorian. “The U.S. can and must hold the Aliyev regime accountable until all Armenian hostages held by the brutal dictator in Baku are released,” Khatchadorian said.

Karabakh on a section passing through Baku-controlled territory.

Gas supply was resumed on March 19, but again was interrupted on March 21 when Nagorno-Karabakh’s authorities accused Baku of having turned off the valve on the pipeline that the Azerbaijani side had installed during the repairs.

Komitas Quartet Brings Armenian Classical Folk Music to Life

By Christine Aghakhanian

Over 300 concert-goers filled the Glendale Presbyterian Church on December 9, to hear the melodic classical Armenian folk music of Komitas, which was brought to life by the world-renowned Komitas Quartet.

Mistress of Ceremonies Nune Avetisyan introduced the dignitaries who were present at the performance organized by the Hi-Am Charity Foundation. In attendance was His Eminence Archbishop Hovnan Derderian, Primate of the Western Diocese of the Armenian Church of North America, State Senator Anthony Portantino and City of Glendale Mayor Ardash Kassakhian.

Archbishop Derderian thanked the Komitas Quartet for continuing to enlighten the community with Komitas Vartabed's inspirational music during this very dark chapter in Armenian history and encouraged them to continue their plight of carrying out the musical culture of the Armenian nation, while remembering our brothers and sisters in Armenia. Senator Portantino and Mayor Kassakhian each presented proclamations to the Quartet thanking them for their important contributions to the world of classical music and enriching the Armenian

American community with Komitas' rich compositions.

Some of the pieces in the program included, "Shogher Jan," "Yerkinkn Ampela," "Garuna," "Haberban" and "Vagharchapat Dance." The Quartet also performed music by Handel, Mozart and Rachmaninov, in addition to Edvard Mirzoyan's "Quartet." Receiving a standing ovation, the Komitas Quartet enthusiastically played additional pieces during their encore performance to a delightfully surprised crowd of Komitas admirers.

The Komitas Quartet consists of violinists Edvard Tadevosyan, Syuzi Yeritsyan, violist Alexander Kosemyan and cellist Angela Sargsyan. Established in 1924, the Komitas Quartet was granted the title of State Quartet of Armenia in 1931 and has won several honors and accolades throughout the years. The current members of the Quartet, hailed by Aram Khachaturian as the "jewel of the musical culture of Armenia," are third and fourth generation musicians.

The evening concluded with Nshan Ajemian, founder of the Hi-Am Charity Foundation, thanking the Quartet for their wonderful performance along with all the organizers, volunteers and attendees at the event who made the concert possible.

Pashinyan Warns of Threat of Genocide

Continued from page 1

further materialize," PM Pashinyan said.

"Today we see consistent actions that further materialize the fears that Azerbaijan is really organizing and preparing genocide in Nagorno-Karabakh more. And in this regard, I must emphasize the provocations that are taking place, in particular, in the Lachin Corridor. Some try to parallel the Lachin Corridor with other existing communications in the region or communications that may be reactivated or built, but I must emphasize that the Lachin Corridor is a genocide prevention corridor, because to close this corridor, to stop the operation of this corridor, actually means sentencing Nagorno-Karabakh to genocide," PM Pashinyan said, outlining three scenarios.

According to him, the first scenario could be the ethnic cleansing,

when the Armenians of Nagorno-Karabakh simply do not have the opportunity to live in their homes, on their land.

The next scenario, he said, could be the "loss of identity," which is another genocide model. "The struggle that Azerbaijan is waging against the toponyms and historical and cultural monuments of Nagorno Karabakh is the clearest proof of this," he said.

"And the third scenario is the physical destruction, the signs of which we have also seen and continue to see, starting from the sniper targeting civilians doing agricultural work, ending with bombing and rocketing of peaceful settlements and residents during the 44-day war," the Prime Minister said.

At the same time, he said: "I believe that dialogue and cooperation, including between Baku and Stepanakert, is the most important tool for preventing genocide."

Valley Lahvosh Baking Co. – 4 Generations of Delicious Cracker Bread

Valley Lahvosh President with Conservancy Board, left to right, MC Dr. Matthew Jendian, Secretary Mary Ekmalian, President Agnes Saghatelian, Chairman Van Der Mgrdechian and Treasurer Allan Jendian.

FRESNO — On Sunday afternoon, October 23, at the Fresno County Public Library-Woodward Park Branch, the Armenian Cultural Conservancy was pleased to host Agnes Saghatelian, President & Owner and granddaughter of the founder Gazair Saghatelian, who established the bakery in Downtown Fresno in 1922, after migrating from historic Armenia

pany. The company has expanded and grown throughout the decades to include food service, retail, and private label sales divisions. Its products are found at Houlihan's Restaurant and Bar, The Capital Grille, Yardhouse, Stockdale Country Club (Bakersfield), The Grapevine Restaurant (Arizona), M's Pub and Lazlo's Brewery & Grill (Omaha, Nebraska), DJ's Taphouse

(Moush). As the company celebrates a century of accomplishments, Agnes described the evolution of the family business that she took over from her mother Janet Saghatelian in 1993 after graduating with a B.S. degree in Business-Management from Fresno State.

Introduced by Van Der Mgrdechian and Dr. Matthew Ari Jendian, Agnes described how the company's original name changed from California Baking Company to Valley Bakery in the 1940s and was rebranded in 1994 as Valley Lahvosh Baking Com-

& Grill (Minnesota), The Hardware Store Restaurant (Washington), JB Hook's Restaurant (Montana), The Toasted Frog (North Dakota), and in Costco gift baskets. The original retail store, on the corner of M & Santa Clara, is still open for sales on Fridays from 8:30 am to 4 pm, and if you arrive when they open, you will smell the wonderful aroma of fresh-baked pita bread. Visit <https://www.facebook.com/vallvalleylahvoshbakingco> to sign up for tours and learn more about events.

Karabakh Needs Security Guarantees

Continued from page 1

France's lower house of parliament adopted a resolution accusing Azerbaijan of military aggression against Armenia and urging Paris to consider imposing sanctions on Baku. The French Senate passed a similar resolution on November 15.

"This is my first visit to Europe, I decided to start from France, because the French political field and public opinion are very active and united regarding the Artsakh issue. We hope that France will not be limited to this, and that support

will be exemplary for other states. They will also be involved in the effective settlement of our problem, which France is paving the way for," Harutyunyan said.

Responding to the journalist's question whether Armenia will be in danger if Artsakh does not exist. Harutyunyan stated. "Undoubtedly, Azerbaijan and Turkey do not hide their plans regarding Syunik and claim the entire territory of Armenia under the pretext of the Zangezur Corridor. We realize that today it is not only about Artsakh, but the entire Republic of Armenia is at risk, the entire Armenian people."

Ինչ Օգնութիւն է Ստացել Հայ-Առաքելական
Եկեղեցին Հունգարիայի Կառավարութիւնից

ՆԵԼՆԻ ԼԱԶԱՐԵԱՆ

Դեկտեմբերի 7-ին Աժ-ուլը
կառավարութեան հետ հարցուապ-
տասիանի ընթացքում արտաքին
գործերի նախարար Արարատ
Միրզոյեանը, անդրադառնալով
Հունգարիայի հետ դիւանագիտա-
կան յարաբերութիւնների վերա-
կանգնմանը, յայտարարել էր ան-
ցած տարիներին Հունգարիայի կա-
ռավարութեան ցուցաբերած՝ այդ
թւում ֆինանսական աջակցութեան
մասին:

Յիշեցնենք, որ Հայաստանը
Հունգարիայի հետ դիւնազիտա-
կան յարաբերութիւնները կասեց-
րել էր 2012 թուականին, երբ այդ
երկիրը Ատրպէջանին արտայանձ-
նեց 2004-ին Հունգարիայում հայ
լեյտենանս Գուրգէն Մարգարեա-
նի դաժան սպանութեան համար
դատապարտուած ատրպէջանցի
սպա Ռամիլ Սաֆարովին. Վերջինս
Ատրպէջան վերադառնալուց ան-
միջապէս յետոյ յայտնուեց ազա-
տութեան մէջ եւ պետական պար-
գևների արժանացաւ:

«...Այդ իրազարձութիւնները լիշելով՝ նաեւ լիշում ենք անցած տարի Դեկտեմբերին Հունգարիայի գործադրած ջանքերը օհայ ուղղմագերիների ազատ արձակման ուղղութեամբ։ Հունգարական իշխանութիւնների ներկայացուցիչներն անձամբ հասան Պաքու եւ օհ ազատ արձակուող գերիների հետ միասին եկան երեւան...։ Մենք նաեւ չենք կարող չնկատել հունգարական իշխանութիւնների աջակցութիւնը Covid-19-ի դէմպայքարի շրջանակում։ Եթէ ճիշտ եմ լիշում, 100,000 դեղաչափ տրամադրեցին, եւ սա եւս կեանքեր փրկեց։ Կան բազմաթիւ այլ օրինակներ, օրինակ՝ ֆինանսական աջակցութիւնը, որը հունգարական իշխանութիւնը ցուց էր տալիս Հայ-առաքելական եկեղեցուն, բաւական շօշափելի ֆինանսական աջակցութիւնն», - ասել էր Միրզոյեանը։

Այս յայտարարութիւնից յետոց «Ազգ» թերթը գրել էր, թէ «ծանօթ չէին, որ Հայ-առաքելական եկեղեցին էլ առուելի ֆինանսական ունաւ թէան պեմբարութ»:

սական օգնութեան դիմաց լուռ է».
«...Այն, որ հայ կաթոլիկների
եկեղեցին նորոգուել է Բուդապեշտ-
տում, եւ Օրբանին գովաբանելով
շքանշան են յանձնել, վկատէինք,
բայց որ Հայ-առաքելական եկեղե-
ցին էլ առելի ֆինանսական օգ-
նութեան դիմաց լուռ է, ծանօթ
«Եղ: Մեռա՛»:

Կրօնքի Թելադրած Տմարդութիւնը

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՈՒԳԵԱՆ

Թուրքիա որքան որ կը
յանձնուի կրօնամոլ համակար-
գի մը ճիրաններուն, այնքան
յաճախակի կը դառնան տմարդի
վերաբերմունքներու մասին լու-
րերը։ Նախ հաստատենք թէ
իշխանութիւնները որքան ալ
յաւակնութիւն ունենան թուրք-
իան որպէս մեծ եւ կարեւոր
երկիր ըլլալով ցոյց տալու, ան
բազում երեւոյթներով յետամ-
նաց է։ Ի զուր եղած են հանրա-
պետական շրջանի արդիակա-
նացման եւ արեւմտեան բարքե-
րու մերձեցման ջանքերը։ Ժո-
ղուժական մասեւ մասեւ չէնաջա

զովուրդի ջախջախիչ մեծամաս-
նութիւնը առանց դոյզն իսկ գի-
տակցական մեկնաբանութիւնն մը
ունենալու, յիմարօրէն ենթարկ-
ուած է իսլամ կրօնքի թելաղ-
րանքներուն։ Սա ինքնին քաօսա-
լին վիճակ ստեղծելու յարմար
երեւոյթ մըն է, քանի որ մինչեւ
օրս երբեք չէ յստակացած այդ
կրօնքի թելաղրանքները։ Ընդ-
հակառակը իւրաքանչիւր հաւա-
տացեալ եւ աւելի շատ ալ հոգե-
ւորական իր ընկալումները կը
ներկայացնէ իբրեւ կրօնքի թե-
լաղրանք։ Նոյնիսկ ամենածայ-
րացել մեկնաբանութիւնները գիւ-
րաւ կը գտնեն այդ յիմար միտքե-
րուն հետեւող զանգուածներ։

Երեւոյթը շատ տարբեր չէր
քրիստոնէութեան հաշուոցն եւս:
Միջնադարեան ընկալումներու-
մէջ քրիստոնէութիւնն ալ նոյն
կերպով կը շահագործուէր քա-
ղաքական շահերու համար: Բայց
կարեւոր տարբերութիւնն մը ըստ
որու, քրիստոնէութիւնը ապրե-
ցաւ վերածնունդի շրջան մը:
Բողոքական հոսանքները ուշքի-
բերին քրիստոնէութիւնը եւ այս-
պէսով մանաւանդ ալ պետական
համակարգէն վերջնականապէս
դուրս բերին կրօնի գործօնը:

Այս օրերուս մամուլի էջե-
րուն մէջ կը հանդիպինք սահմո-
կեցուցիչ լուրերու: Վերջերս
պարզուեցաւ թէ աղանդաւոր
մը իր վեցամեեայ դուստրը ամուս-

Նացուցած է իր աղանդի ուխտաւոր 29 ամեաց անձի մը հետ։ Այս սահմոկեցուցիչ դէպքը պարզուեցաւ, երբ երիտասարդ կինը խոստովանեցաւ ընտանեկան յարկի տակ պատահած այս տժարդութիւնը։

Պարսկաստանի մէջ իբրեւ
թէ հասարակութեան բարոյա-
կան արժանիքները պահպանե-
լու պաշտօնակոչուած յատուկ
ոստիկանական զոկատներու գոր-
ծած ոճիրը այդ երկրէ ներս աւ
շատ մէծ հակագործցութիւն յա-
ռաջացուց: Երկու ամիսէն եր-
կար ժամանակէ ի վեր շարու-
նակուող բողոքի ցոյցերը վեր-
ջապէս իշխանութիւնները կը
պարտադրեն որոշ ետքայլ ընե-
լու: Սակայն համաշխարհային
մահմետականութիւնը կը կա-
րօտի աւելի լուրջ հաշուեցար-
դարներ դիմագրաւելու:

Ներկայ ժամանակներուն
բոլորովին անիմաստ դարձած
են կանանց հանդէպ այրիշխան
դրդումներով կատարուած
ոտնձգութիւնները։ Կինը ան-
բաւարար կամ թերի համարող
բոլոր հասկացողութիւնները
ժամանակավրէպ են եւ դատա-
պարտուած կործանումի։ Բայց
այսօր ալ բնաւ քիչ չեն այդ
յետամնացութիւնը շահագործե-
լու ձգումները։ Մանաւանդ

արեւմտեան աշխարհէն յատկապէս ալ արդի դրամապաշտ համակարգէն եկած շահագործման եղանակները արգելք են համաշխարհային մարդկութեան այդ տմարդի մտացնութիւնը վերջնականապէս խորտակելուն դիմաց։ Յիշենք որ ամերիկեան քաղաքականութեան հնարած «կանաչ գոտի»ի տեսութիւնով իբրև թէ Խորհրդացին միութիւնը անդամալոյն ընելու միտող ռազմավարութիւնը այսօր իր հունձքը կու տայ Փաքիստանի, Աֆղանստանի եւ այլ երկիրներու մէջ կազմակերպուած ճիշատական ահաբեկչութիւնով։

Այս տեսանուած է թէ չարիքէն բարիք ծնի:

Տեղեկատութիւն «Մեր Կիւմրի» Ծրագրի Ընթացքին Վերաբերեալ

Տեղեկատվություն Մեր Գյումրի ծրագրի վերաբերյալ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին կողմէ «Մուշ-2» բնակելի թաղամասին մէջ բազմաբնակարան երկու շինքերու եւ մանկապարտէզի շինարարական աշխատանքները աւարտած են վերջերս, որմէ յետոյ, օրէնքով սահմանուած կարգով Հիմնադրամը դիմած է եւ 18. 11.2022-ին ստացած է կառուցուած բազմաբնակարան երկու շինքերու սեփականութեան իրաւունքը հաստատելու համար անհրաժեշտ փաստաթուղթերը:

Աւարտական փաստաթուղթերու հիման վրայ՝ Հիմնադրամը ՀՀ անշարժ գոյքի պետական կադաստրի կոմիտէին մէջ 02.12.2022-ին արձանագրած է շինութեան նկատմամբ իր սեփականութեան իրաւունքը:

Կառուցած բազմաբնակարան երկու շինքերու սեփականութեան իրաւունքի արձանագրութենէն յետոյ, Հիմնադրամը ՀՀ օրէնսդրութեամբ սահմանուած կարգով կը դիմէ՝ արձանագրելու երկու շինքերու ծաւալով շինութեան սախագիծով՝ նախատեսուած առանձնացուած միաւորնե լը՝ 36 բնակարաններու նկատմամբ առանձին սեփականութեան վիճականները ստանալու նպատակով:

Բոլոր բնակարաններուն նկատմամբ սեփականութեան վիճականներու ստացուածին յետոյ, Հիմնադրամը ընտրուած բոլոր 36 շահառուներուն հետ պիտի կնքէ անշարժ գոյքի անհատոց օգտագործման պայմանագրեր՝ նոտարական վաերացմամբ եւ պայմանագրէն ծագող բոլոր իրաւունքները պիտի արձանագրուին ՀՀ անշարժ գոյքի պետական կադաստրի կոմիտէին մէջ։ Նոտարական վաերականաց ման եւ արձանագրութեան բոլոր ծախսերը եւս պիտի հոգայ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը։

Բնակարաններու նկատմամբ սեփականութեան իրաւունքը արձանագրելէ յետոյ միայն, շահառուները հնարա լորութիւն պիտի ստանան դիմելու եւ բաժանորդագրուելու ջուրի, հոսանքի եւ կազի անհատական հաշուիչները ստանալու եւ տեղադրելու համար։

Կը փափաքինք ընդգծել, որ «Մուշ-2» թաղամասին մէջ կառուցուած երկու բազմաբնակարան շինքերու, մանկապարտէզի եւ եւս երկու շինքերու կառուցման ծրագրը Հիմնադրամը յատուկ մշակած է երկրաշարժէն տուժած եւ 30 տարի տնակաւաններուն մէջ բնակող կիւմրեցիներու հոգը թօթափելու նպատակով, որուն շըշանակին մէջ առաջնահերթ շահագրգիռ կողմը Հիմնադրամն է՝ իրականացնելու այս կարեւոր եւ

անսախաղէպ ծրագիրը։

Նշենք, որ «Հայաստան» համահայկական հիմնա դրա մին կողմէ «Մուշ-2» թաղամասի բազմաբնակարան շինքերու 36 շահառուները ընտրուած են ըստ յստակ մշակուած չափորոշիչներու՝ երկրաշարժէն տուժած ըլլալու հանգամանքը, երբեւէ ԲԳՎ կամ տուն ստացած ըլլալը, անչափահաս երեխաներու առկայութիւնը, բազմագաւակ ընտանիք ըլլալը։ Շահառուներու ընտրութենէն յետոյ ցուցակներու նաեւ քննարկուած ու համաձայն յետուած են կիւմրիի քաղաքապետարանին հետ, որպէսզի շահառուներուն ընտրութիւնը կատարուի լիովին անաշառու։

Միեւնոյն ժամանակ կը տեղեկացնենք, որ «Հեռուստամարաթոն-2022»-ի նկարահանուած-ներու ծիրին մէջ, «Մուշ-2» թաղամասի շահառուներուն իրենց բնակարաններու բանալիները խորհրդանշական յանձնուած են, երբ անոնց տեղեկացուցած են իրենց շահառու ըլլալու մասին։

Շահառուները հնարաւորութիւն պիտի ունենան մուտք գործելու եւ լիարժէք շահագործելու իրենց բնակարան ները՝ վերը նշուած գործընթացները օրէնսդրութեան համապատասխան աւարտելիք յետոյ։ Ընտրուած շահառուներու ցանկին մէջ որեւէ փոփոխութիւն չէ եղած եւ պիտի ըլլալ։

Յարկ կը համարենք նշել, որ Դեկտեմբեր 7-ին Հիմնադրամին կողմէ «Մուշ-2» թաղամասի շինքերու բացման վերաբերեալ տարածուող լուրերը ապատեղեկատութիւն են։ Շինքերու բացման վերաբերեալ տեղեկատութիւն տարածելը իրաւասու է եւ պիտի հրապարակէ միայն «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը։

Կը յորդորենք զերծ մնալ Հիմնադրամին անունը անհարկի շահարկելիք եւ Հիմնադրամին անունով ապատեղեկատութիւն տարածելիք։ Ապատեղեկատութեան տարածումէն խուսափելու նպատակով, հարցերու առկայութեան պարագային, բոլոր շահառուներէն կը խնդրենք դիմել անձիջապէս «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին։

Հաշուի առնելով, որ Հիմադրամը եւս երկու բազմաբնակարան շինքերու կառուցէն նոյն թաղամասին մէջ, կոչ կ'ընենք մեր բոլոր հայրենակիցներուն, որոնք կը հետեւին Հիմնադրամին դործունէլութեան, իրենց նուիրատութիւն ներով մասնակցելու այս եղակի ծրագրի կեանքի կոչման։

Զեր նուիրատութիւնները կը նաք կատարել առցանց՝ www.himnadr.am.org/hy/donate կամ դրամատնային փոխանցումներու միջոցով։

«Հայկական Ներկայութիւնը Սուրբ Երկրի Մէջ» Խորագիրով Խորհրդաժողով Լիքումապուրկի Մէջ

Դեկտեմբեր 7-ին Լիւքսեմպուրկի Սան Միշել եկեղեցւոյ մէջ (Eglise Saint Michel) կայացաւ «Հայկական ներկայութիւնը Սուրբ Երկրի մէջ» խորագիրով խորհրդաժողով։ Ան կազմակերպած էր 1916 թուականին հիմնադրուած Լիւքսեմպուրկի Մէջ Դքութեան Conference Saint-Yves (CSY) կաթողիկէ իրաւաբաններու գիտախումբը։

Հայաստական ներկայութիւնը կետազուութիւններու կեղունի (CNR) նախկին գիտաշխատող Սօվի Անտէկեանը։

Հանդիպումը եզրափակեց Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ Արեւածեան Եւրոպացի հայրապետական պատուիրակ եւ Սուրբ Աթոռի մէջ ներկայացուցիչ Գերշ. Տ. Խաժակ Արքեպիսկոպոս Պարսամեան, որ ընդհանուր տեղեկութիւններ հաղորդեց Հայ եկեղեցւոյ եւ մասնաւորացի արուսաղէմի Պատրիարքութեան ու անոր Սբ. Յակոբ Հայոց վանքի մասին։

Իր ելույթի աւարտին Սրբազն Հօր հրաւերով, միասնական աղօթք կատարուեցաւ։

Խորհրդաժողովին ներկայ էին Լիւքսեմպուրկի կաթողիկէ առաջնորդի փոխանորդ Արքեպիսկոպոս Լէօ Վագեները, Լիւքսեմպուրկի մէջ Յունաստանի դեսպան պարոն Անգելոս Խպահլատիսը, բարձրաստիճան այլ պաշտօն եւ հրաւագայրերու մասնագէտ, ֆրանսայի գիտական ներկայութեան մասին։

DETERMINED & COMPASSIONATE CRIMINAL DEFENSE

- JUVENILE DEFENSE
- DOMESTIC VIOLENCE
- ASSAULT & BATTERY CHARGES
- DRIVING UNDER THE INFLUENCE (DUI)
- VEHICULAR OFFENSES/HIT AND RUN
- IMMIGRATION - MOTION TO VACATE A PLEA
- ROBBERY AND THEFT OFFENSES
- ASSAULT WITH A DEADLY WEAPON
- CRIMES INVOLVING POLICE OFFICERS
- CRIMINAL THREATS
- WEAPON CHARGES
- DRUG OFFENSES
- SEX CRIMES
- THEFT CRIMES

ALICE TAVOUKJIAN
Attorney At Law

At the law office of ALICE TAVOUKJIAN, we provide zealous representation to achieve the best possible outcome on your behalf.

LAW OFFICES OF
ALICE TAVOUKJIAN, PC
WWW.TAVOUKJIANLAW.com
135 E. Valley Bl, #B, Alhambra, CA 91801
CALL FOR A FREE CONSULTATION
626.386.8606

**Տեղի է ունեցել Ա. Սպենդիարեանի
Տուն-Թանգարանի 55-Ամեակին Նուիրուած
Միջոցառում**

Ա. Սպենդիարեանի տուն-թանգարանի գահին գործում թեկտեմբերի 9-ին տեղի ունեցաւ տուն-թանգարանի յիսուն յինգամեակին նուիրուած հանդիսութիւնը: Միջոցառմանը հրավիրուած էին գործընկեր հաստատութիւնների ներկայացուցիչներ, Ա. Սպենդիարեանի տուն-թանգարանի բարեկամ մշակոյթի գործիչներ եւ գիտական խորհրդի անդամներ, նախկին աշխատակիցներ:

Բացման խօսքում տուն-թանգարանի տնօրէն Մարինէ Օթարեանը հիւրերին չորհաւորեց երեւանում առաջին երաժշտական յուշային թանգարանի բացման տարեդարձի առիթով եւ կարեւորեց աշխատակիցների դերը մշակութային այս կարեւոր կեդրոնի կայացման գործում: Ներկայացուեց «55-ամեայ թանգարանի պատմութիւնը լուսանկարների խճապատկերում» խորագրով ժամանակաւոր հոգագույն գործում տուն-թանգարանի դերը արժեւորող խօսքով եւ բարեմաղթանքներով հանդէս եկան երեւանի կոմիտասի անուան կոնսերուատորիայի պրոֆեսորներ Արմէն Բուդարեանը եւ Դաւիթ Ղազարեանը, ՀՀ ԳԱԱ Արուեստի ինստիտուտի տնօրէն Աննա Ասատր-

եանը, ՀՀ ժողովրդական նկարիչ Վալմարը, Մարտիրոս Մարեանի տուն-թանգարանի տնօրէն Ռուզան Մարեանը, կոմպոզիտոր Ռոբերտ Ամիրինեանը, որը նա հանգատրաստից եւ սրտաբուխ կատարեց իր «Անանձնութիւն» երգը: Ցուցադրուեց թանգարանի գիտաշխատող ինեսսա Խաչատրեանի հեղինակած «55 կադր՝ 55-ամեայ թանգարանից» տեսափիլմը, որը ներկայացնում էր տուն-թանգարանի՝ կես դարից աւելի շարունակուող տարեգրութիւնը:

Սպենդիարեանական երկերի փողային նուազարանների համար փոխադրումներով հանդէս եկան թամար Յարութիւնեանը (Փլեյտա), Վարդգէս Ցովհաննիսեանը (Փագոտ), էրիկ Գրիգորեանը (Հորոյ) եւ Կատարինէ Ցովսէփեանը (Դաշնամուր):

Թանգարանի կողմից շնորհակալագրեր յանձնուեցին թանգարանի նախկին աշխատակիցներ՝ գիտաշխատողներ Կարինէ Մարգարեանին, Մարգիս Ցովհաննիսեանին, ինչպէս նաև թանգարանի նորեկ գիտաշխատող Կատարինէ Ցովսէփեանին:

Տօնական օրն ու տրամադրութիւնն ամփոփուեցին ամբողջացան խճակային լուսանկարներում:

**Դայ Բեմադրիչի Մասնակցութիւնը
Իրլանտայի Միջազգային Փառատօնին**

Իրլանտայի մայրաքաղաք Տուպլինի մէջ, յառաջիկայ ֆեարուարի 23-էն Մարտ 4, 2023, տեղի պիտի ունենայ Շարժապատկերի Միջազգային փառատօն: Շարժապատկերի Հայկական ընկերակցուիթւնն այս առթիւ յայտարարեց որ ֆիլմարտադրիչ եւ բեմադրիչ Արտաւազդ Փալէշեանի շարժապատկերները եւս պիտի ցուցադրուին վերոիշեալ փառատօնի ընթացքին:

Արտաւազդ Փալէշեան յարդ արտադրած է 24 փաւերագրական ֆիլմեր, որոնք ընդհանրապէս փաստա-կաւերագրական են եւ արխիւ-

ներէն առնուելով վերարտադրուած են ու վերահամադրուած:

Հռչակաւոր բեմադրիչ Սերգէս Փարաջանովի հաստատումով «Արտաւազդ Փալէշեանը իսկական հանճարներու շարքին կարելի է դասել»: Իր շարժապատկերները զուրկ են շարադրանքներէ եւ հիմնաւորուած սեւ ու ճերմակ վաւերագրական նկարներով:

Փառատօնի փակման օրը՝ Մարտի 4-ին, տեղի պիտի ունենայ հարցագրուց-ասուլիս, հիւրընկալութեամբ իրլանտացի տնօրէն թաղ Օփսուլիվանի:

ՎԱՐՉՈՒ ԱՐԱ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵԶ
(200 ՇՈԳԻԻ ՇԱՄԱՐ)

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԷՇՈԱԶԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

«Իմ ժամանակի Մեծերը». ՀՀ ժողովրդական Նկարիչ Անատոլի Աւետեանի Դիմանկարների Ցուցադրութիւն

ՀՀ ԿԳՄՄ նախարար Վահրամ Դյումանեանն այսօր Հայաստանի «Թէքէեան» մշակութային միութիւնում ներկայ է եղել Հայաստանի Հանրապետութեան ժողովրդական նկարիչ Անատոլի Աւետեանի «Իմ ժամանակի մեծերը» խորագրով դիմանկարների ցուցադրութեանը:

Նախարար Վահրամ Դյումանեանը շնորհաւորել է Անատոլի Աւետեանին ցուցահանդէսի բացման կապակցութեամբ, նրա հետ շրջել է ցուցադրութեան սրահում, զրուցել եւ հանգամանալից ծանօթացել վարպետի աշխատանքներին ու ատեղծագործական գործունեութեանը:

Ցուցադրութեան հայարանի, Յամարան Պետրոսեանի, Պարույր Սեւակի, Վազգէն Առաջին Կաթողիկոսի, Սերգէյ Դովլաթովի, Հրանտ Մաթեւսեանի, Ցովհաննիս Բաղրամեանի, Լուսինէ Զաքարեանի այլոց դիմանկարները: Ցուցահանդէսին ներկայ էին արուեստագէտներ, մտաւորականներ, արուեստասէր հանրութիւն:

Norayr Daduryan Armeno-Turkish Translation Services

From Armeno-Turkish to Armenian and English languages.

Bring your family's history back to life!

Family letters, postcards, diaries, and more...

Please reach out for quotes

Website: norayr.daduryan.com

Email: norayrdaduryan@gmail.com

ՄԱՍԻՄ

ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՒ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____ Zip Code: _____

Country: _____

Tel: _____

Email: _____

ՄԱՐԱԶԴ

ԳԵՂՈՐԳ ԳԱՐԱՋՐՃԵԱՆ
(Ծննել՝ 1935ին, Հալէպ, Սուրիա)

Մրտի դառն կսկիծով կը գումանք մեր սիրեցեալ ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբօր եւ հարազատին՝ Գէորգ Գարաճրճեանի մահը, որ պատահեցաւ երեքշաբթի, 29 Նոյեմբեր 2022ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի երեքշաբթի, 20 Դեկտեմբեր 2022ին, առաւօտեան ժամը 9ին, Hollywood Hills Forest Lawn գերեզմանատան Old North Church մատրան մէջ (կարմիր եկեղեցի), ապա Ազգային թաղումը՝ նոյն գերեզմանատան մէջ:

Սպակիրներ՝
Այրին՝ Սաթենիկ Գարաճրճեան
Զաւակը՝ Արա եւ Լիլիթ Գարաճրճեան եւ զաւակը՝ Գէորգ
Դուստրը՝ Մարալ եւ Վիգին Գրաճեան եւ դուստրը՝ Լիշ
Զաւակը՝ Աբրահամ Գարաճրճեան
Թոռը՝ Արլէն եւ Թանիս Գրաճեան
Եղբայրը՝ տոքթ. Պետրոս եւ Հուրիկ Գարաճրճեան եւ դուստրը՝
Սարին՝
Եղբօր դուստրը՝ Զարլի եւ Գարէն Նախուլ
Քոյլը՝ Ռոզին եւ Վարուժ Կոստանեան եւ դուստրը՝ Կալիա
Քրոջ զաւակները՝ տոքթ. Արմէն եւ Լինա Յովհաննէսեան
Տոքթ. Յարութ եւ Նաթալի Կոստանեան
Աներորդին՝ տոքթ. Պողոս եւ Օտիլ Երեւանեան եւ զաւակները՝
տոքթ. Ալեքս եւ Ալին
Աներորդին զաւակը՝ տոքթ. Արմէն եւ Քլէր Երեւանեան
Զարծիկը՝ Վարուժ եւ Լուսի Թութլեան
Եւ համայն Գարաճրճեան, Սահակեան, Գրաճեան, Կոստանեան,
Սարափեան, Տէքիրմէնճեան, Եռուչի, Համժարեան, Շոհմէլեան,
Պիտանեան եւ Յովհաննէսեան ընտանիքները, հարազատներն ու
բարեկամները

Փոխան ծաղկեպսակի նուիրատութիւնները կը խնդրուի կատարել Սրբոց Նահատակաց Եկեղեցւոյ (Holy Martyrs Armenian Apostolic Church, 5300 White Oak Ave., Encino, CA 91316):

DEATH NOTICE

KEVORK KARAJERJIAN
Born in 1935, Aleppo, Syria

Kevork Karajerjian, beloved husband, father, grandfather, brother, and relative, passed away on Tuesday, November 29, 2022.

National funeral services followed by interment will be held on Tuesday, December 20 at 9 a.m. at Old North Church in Hollywood Hills Forest Lawn Memorial Park.

He is survived by his:
Wife, Satenig Karajerjian
Son, Ara and Lilit Karajerjian and son, Kevork
Daughter, Maral and Viken Kradjian and daughter, Lea
Son, Abraham Karajerjian
Grandson, Arlen and Tania Kradjian
Brother, Dr. Bedros and Hourig Karajerjian and daughter, Sarine
Niece, Charlie and Karen Nakhoul
Sister, Rosine and Varouj Gostanian and daughter, Galia
Niece, Dr. Armen and Lena Hovannessian
Nephew, Dr. Harout and Natalie Gostanian
Brother-in-law, Dr. Boghos and Odile Yerevanian and children,
Dr. Alex and Aline
Brother-in-law's son, Dr. Armen and Claire Yerevanian
Cousin, Varouj and Lucy Toutlian

And the entire Karajerjian, Sahagian, Kradjian, Gostanian, Sarafian, Dekermenjian, Youssef, Hajjar, Keushgerian, Shohmelian, Bidanian, and Hovannessian families, relatives and friends.

In lieu of flowers, donations may be made to Holy Martyrs Armenian Apostolic Church, 5300 White Oak Ave., Encino, CA 91316.

ՀՈԳԵՐԱՆԳԻՒՏ

ՄԱՐՈ (ԵՐԿԱՅՆՀԱՐՍԵԱՆ) ԱՃԵՄԵԱՆ

Հանգուցեալ Մարո Աճէմեանի մահուան 2րդ տարելիցին առիթով, հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Կիրակի, 18 Դեկտեմբեր 2022ին, Մոնթեպելլոյի Ս. Խաչ Մայր Տաճարին մէջ, 900 Lincoln Ave., յաւարտ Ս. Պատարագի:

Սպակիրներ՝
Ամուսինը՝ Հրաչ Աճէմեան
Դուստրը՝ Մարլի եւ Վահէ Ռապչեան եւ զաւակները՝ Շանթ, Արէն եւ Վահան
Զաւակը՝ Արա Աճէմեան
Եղբայրը՝ Օհան եւ Խվոն Երկայնհարսեան եւ զաւակները՝ Մոնա եւ Նայիրի
Եղբայրը՝ Գոգօ Երկայնհարսեան
Եւ համայն Աճէմեան, Ռապչեան, Առաքելեան, Մելքոնեան,
Տէմիրճեան, Պալեան, Տավանի, Յովհաննէսեան եւ Գիւբէլեան ընտանիքները, հարազատներն ու բարեկամները:

ԻՆՑ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ Է ՍՄԱՅԵԼ

Շարունակուած էջ 11-էն

գործակալութեանը տուած համատեղ հարցազրուցում նշել էր, որ Հունգարիայի կառավարութիւնն աշխարհում առաջին վարչակազմն էր, որը բարձրացրեց հալածուող քրիստոնեաներին պետական մակարդակով օգնելու հարցը:

«Վերջին տարիներին իմ ղեկավարած հունգարական օգնութեան ծրագրի շրջանակում Հունգարիայի կառավարութիւնն աշակցել է Միրիայում Հայ-առաքելական եկեղեցու վնասուած դպրոցի վերականգնմանը, Իրաքի Զախուր քաղաքի եկեղեցու վերականգնմանը եւ օգնութիւն է տրամադրել Լիբանանուում հայ կաթոլիկ ընտանիքներին: Հայաստանում մենք աշակցել ենք Հայաստանեաց Առաքելական Սուլը Եկեղեցու եւ կրօնական հասարակական կազմակերպութիւնների մարդասիրական եւ բարեգործական աշխատանքներին», - նշել էր Տրիստան Ազբեկը:

Այսպիսով, ՀԱՅ-Ն հաստատում է ԱԳ նախարար Արարատ Միրզոյեանի յայտարարութիւնը. Հունգարիայի կառավարութիւնն աշակցել է եկեղեցիների վերանորոգմանը, մասնաւրապէս Իրաքի եւ Դամասկոսի հայոց թեմերին, իսկ այս տարուայ սկզբում նաեւ մասնակցել է Գեղարքունիքի թեմի Հայորդաց տան նորոգմանը:

Դեկտեմբերի 9-ին ՀՀԿ փոխնախագահ Արմէն Աշոտեանը եւս Pressing հաղորդման ընթացքում անդրադառն է Հունգարիայի աշակցութեանը՝ նշելով, որ ՀԱՅ-ին աշակցութիւն է տրուել, քանի որ Հունգարիայի կառավարութիւնը ֆինանսական աշակցութիւն է յատկացրել նաեւ Իրաքի, Դամասկոսի հայոց թեմերին եւ Գեղարքունիքի թեմին՝ Հայորդաց տան նորոգութիւնները, այդ թւում՝ հայերը, ունեն որոշակի իրաւունքներ:

«Որովհետեւ ճանաչել է Հայերին որպէս ազգային փոքրամասնութիւն: Դա գործող իշխանութիւնների վաստակը չէ, դա մեր հայենակիցների վաստակն է... Այդ սահմանադրութիւննը մեզ լաւութիւն չի արել, որ փող են տալիս եկեղեցիներին», - ասել էր Աշոտեանը՝ յաւելելով, որ Հունգարիայում եւ Ռումինիայի աւելի քան 20 հայկական եկեղեցի կայ:

Հունգարիայի սահմանադրութեան մէջ նշում է, որ այդ երկիրը «պարտաւորում է պաշտպանելու խթանել իր տարածքում ապրող ազգային փոքրամասնութիւնների լեզուն ու մշակոյթը, այդ թւում նաեւ՝ Կարպատեան աւազանում մարդու կողմից ստեղծուած ու բնական արժեքները»:

Փաստացի, հունգարական սահմանադրութիւնը նախատեսում է միան իր տարածքում գտնուող՝ այլ ազգերի նիւթական ու ոչ նիւթական մշակութային ժառանգութեան պահպանութիւն: Դրանում չի սահմանում, որ այդ երկիրը պարտաւոր է պահպանել իր տարածքում ապրող ազգային փոքրամասնութիւնների մշակոյթն այլ երկներում՝ իր սահմանութիւնը:

Այսպիսով, Արմէն Աշոտեանի դիտարկումը, թէ Միրզոյեանի կողմից լիշտակուած աշակցութիւնը ՀԱՅ-ին բիւլ է բացառապէս այդ երկիր սահմանադրութեամբ հայերի հայութակութիւնը մշակութիւն է առաջարկուած գումարութիւնը:

Այսպիսով, Արմէն Աշոտեանի դիտարկութիւնը նախատեսում է միան իր տարածքում գտնուող՝ այլ ազգերի նիւթական ու ոչ նիւթական մշակութային ժառանգութեան պահպանութիւն: Դրանում չի սահմանում, որ այդ երկիրը պարտաւոր է պահպանել իր տարածքում ապրող ազգային փոքրամասնութիւնների մշակոյթն այլ երկներում՝ իր սահմանութիւնը:

«FIP.am»

**ԶԵՐ ԾԱՆՈւցումները Վատահեցք
«Մասիս» Շաբաթաթերին
Massis2@earthlink.net (626) 797-7680**

